

Bruxelles, 6 octombrie 2023
(OR. en)

13632/23

LIMITE

JAI 1237
COPEN 337
RELEX 1115
IPCR 59
COJUR 49

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	6458/23, 9315/23
Subiect:	Răspunsuri judiciare și lupta împotriva impunității în ceea ce privește crimele săvârșite în legătură cu războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei – Situația actuală

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă a președinției privind subiectul sus-menționat.

Răspunsuri judiciare și lupta împotriva impunității în ceea ce privește crimele săvârșite în legătură cu războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei – Situația actuală

Președinția spaniolă este profund îngrijorată de impactul profund al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. În conformitate cu traiectoria stabilită de președințiile anterioare, președinția spaniolă ar dori să furnizeze informații cu privire la cele mai recente inițiative întreprinse la nivel european privind lupta împotriva impunității, concentrându-se asupra activităților care au avut loc de la Consiliul Justiție și Afaceri Interne din 8-9 iunie 2023.

În cadrul reuniunii sale din 29 și 30 iunie 2023, Consiliul European a declarat că UE își menține angajamentul ferm de a se asigura că Rusia este trasă la răspundere pe deplin pentru războiul său de agresiune împotriva Ucrainei. Consiliul European a salutat progresele înregistrate în ceea ce privește înființarea Centrului internațional pentru urmărirea în justiție a crimei de agresiune împotriva Ucrainei (ICPA). Consiliul European a trecut în revistă eforturile de instituire a unui tribunal pentru urmărirea penală a crimei de agresiune împotriva Ucrainei, inclusiv activitatea desfășurată în cadrul Grupului nucleu, și a solicitat continuarea lucrărilor. De asemenea, Consiliul European a salutat instituirea, în cadrul Consiliului Europei, a registrului daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei și a solicitat continuarea lucrărilor.

ICPA, găzduită de Eurojust, și-a început oficial activitatea la Haga la 3 iulie 2023. Acesta a fost inaugurat de președintele Eurojustului, comisarul european pentru justiție, procurorul general al Ucrainei, procurorul Curții Penale Internaționale (CPI), procurorul general adjunct al SUA și ministrul justiției din Țările de Jos. Lansarea efectivă a ICPA a avut loc în septembrie.

Prin intermediul ICPA, Eurojustul sprijină anchetele în curs privind crima de agresiune. Mai mulți procurori ucraineni cu normă întreagă și procurori cu fracțiune de normă din statele membre care sunt implicați în echipa comună de anchetă cu privire la presupusele crime internaționale cele mai grave comise în Ucraina (JIT) vor participa la ICPA. Biroul Procurorului CPI, care participă la JIT¹, va fi, de asemenea, implicat îndeaproape în ICPA, pentru a se asigura că anchetele sunt strâns aliniate. Autoritățile SUA colaborează cu membrii JIT pe baza unui memorandum de înțelegere, furnizând informații și probe prin intermediul unui procuror special pentru crima de agresiune, care este detașat temporar la Eurojust. Unele țări, atât state membre care nu fac parte din JIT, cât și țări terțe, s-au oferit să furnizeze expertiză tehnică (de exemplu, analize militare) sau finanțare. Eurojustul și membrii JIT definesc în prezent nevoile precise și analizează cadrul pentru un astfel de sprijin.

La 11 septembrie 2023, la conferința „Pe calea justiției pentru Ucraina: promovarea responsabilității, reunirea copiilor cu familiile lor și sprijinirea rezilienței sistemului său de justiție”, miniștrii justiției din statele membre și din statele cu statut de observator din cadrul Consiliului Europei s-au reunit la Riga (Letonia) pentru a aborda consecințele războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Aceștia și-au reafirmat angajamentul ferm de a promova justiția și respectarea dreptului internațional și au salutat instituirea registrului daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, instituit în temeiul unui acord parțial extins al Consiliului Europei. La conferință au participat și comisarul european pentru justiție, președintele Eurojustului și directorul Agenției pentru Drepturi Fundamentale a UE.

La 12 septembrie 2023, Conferința participanților la registrul daunelor a organizat cea de a doua sa reuniune la Riga, care a fost dedicată aspectelor financiare și procedurii de numire a consiliului de administrație. Uniunea Europeană a adus o contribuție voluntară substanțială la costurile legate de lansarea registrului, al cărui buget este finanțat prin contribuții anuale din partea statelor participante și contribuții voluntare.

¹ La 5 octombrie 2023, Europolul a devenit, de asemenea, participant la JIT.

Președinția dorește să sublinieze activitatea Eurojustului în legătură cu baza de date care cuprinde probe privind cele mai grave crime internaționale (CICED) din cadrul Eurojustului.

La 23 februarie 2023, Eurojustul a început să pună în funcțiune noua CICED. Această bază de date judiciară specifică a fost creată pentru a păstra, analiza și stoca probe ale celor mai grave crime internaționale (genocid, crime împotriva umanității și crime de război și infracțiuni conexe). Aceasta permite Eurojustului să sprijine autoritățile judiciare naționale în identificarea probelor situate într-o altă țară care ar putea fi relevante pentru propria lor anchetă.

CICED se află într-un moment crucial, a treia fază a dezvoltării sale fiind în curs de desfășurare. Întrucât funcționalitățile pentru stocarea și transmiterea securizată a informațiilor au fost deja finalizate, Eurojustul lucrează la punerea în aplicare a funcționalității analitice care a fost aprobată de Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor în vara anului 2023. Această funcționalitate analitică va permite Eurojustului să analizeze în continuare informațiile primite, să stabilească legături între acestea și să ofere feedback statelor membre. Eurojustul preconizează că va finaliza punerea în aplicare tehnică a componentei analitice până în noiembrie 2023. Este extrem de important ca toate statele membre, indiferent dacă sunt sau nu membre ale JIT, să contribuie cu probe la baza de date.

De asemenea, s-au înregistrat progrese în ceea ce privește legislația UE privind încălcarea măsurilor restrictive ale UE și confiscarea.

Primul și cel de al doilea trilog cu privire la propunerea de directivă privind confiscarea și recuperarea activelor au avut loc la 13 iunie și, respectiv, la 3 octombrie 2023.

În ceea ce privește propunerea de directivă privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, primele triloguri au avut loc la 12 iulie și 26 septembrie 2023.